Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

11.10.2022

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta 12.10.2022 klo 9.30

Viite: HE 166/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ja maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Asia: Ympäristöministeriön asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ja maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027 sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Ympäristöministeriön asiantuntijana valiokunnassa on:
Erityisasiantuntija Johanna Helkimo

Ympäristöministeriö pitää lakiesitystä pääosin kannatettavana seuraavin seuraavin huomioin:

Ympäristöministeriö tuo esiin, että suunnitelma-asetus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115) sisältää tärkeän ehdon, jonka mukaan maaseuturahastosta ei saisi tukea investointeja, joista aiheutuu vahinkoa ympäristölle. Kirjaus on siis samankaltainen kuin DNSH periaate eli tukea saa vain toimenpiteistä, joista ei aiheudu merkittävää haittaa. Yleistavoitteissa mainitaan Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpano, muun muassa muutoskestävän ja monipuolisen maatalousalan tukeminen, jolla varmistetaan pitkän aikavälin elintarviketurva sekä ympäristönsuojelun vahvistaminen, mukaan lukien luonnon monimuotoisuus ja ilmastotoimien edistäminen unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Nämä seikat tulee olla kriteereinä maaseuturahaston tukia myönnettäessä.

Ympäristöministeriö pitää erittäin hyvänä, että laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027, pykälässä 21 § kehittämishanketuen saajasta ja tuettavasta toiminnasta säädetään, että myöntämisen ehtona, muiden hyvien tavoitteiden lisäksi, on edistää älykästä, kestävää ja monipuolista maatalousalaa sekä edistää ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia.

Esityksessä edellä mainitun lain 34 pykälässä tukihakemuksen arvioinnista säädetään tukiehdot täyttävien hakemusten valintaperusteista. Ympäristöministeriö tuo esiin, että valintaperusteiden tulee olla linjassa tämän lain 21 §:ssä mainittujen tuettavan toiminnan tavoitteiden ja yleisen EU-tason suunnitelma-asetuksen ehdon kanssa. Valintakriteereillä on merkittävä vaikutus tukien suuntaamisessa ja niiden tulee olla sellaiset, että tuettavasta toiminnasta ei aiheudu vahinkoa ympäristölle.